

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petrus Cnapheus Sev Fvlllo In Thoma VVegeleino,
Lvtherano Theopaschita Redivivvs**

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1609

§. 4. Additio Petri Cnaphei seu Fullonis ad Trisagium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65394)

Idem Damascenus lib. 3. de fide cap. 10 Nos illud; S A N-
CTVS DEVS, de Patre accipimus: non, quod ipsi soli
diuinitatis nomē assignemus. Nam, & Filium DEVM,
& Spiritum sanctum agnoscimus. Itidem illud; sanctus
fortis, Filio tribuimus: non quod Patrem, & Spiritum
sanctum robore spoliemus. Ac denique illud, sanctus
immortalis, Spiritui sancto adscribimus: non quod hac
ratione Patrem, & Filium ab immortalitate excluda-
mus, sed, quod in vnaquaque persona omnia diuinita-
tis vocabula simpliciter, & absolutè sumamus, &c.

*S. 4. Additio Petri Cnaphei seu Fullonis
ad Trisagium.*

Nicephorus lib. 15. cap. 28, Petrus Cnapheus seu Fullo
tumultus Antiochiæ non minimos excitauit, res ple-
rasque apud plebem per confusionē miscens, & insolita
quædam aduersus fidem inducens; quodq; maximum
est, omneseos, qui Deum crucifixum, & passum esse
non crederent, anathematis fulmine iaciens Atq; , vbi
opinionem suam confirmauit, ter sancto illi hymno ac-
cessionem istam, *qui crucifixus es pro nobis*, tandem adie-
cit. Quæ verba ad hunc vsque diem apud Theopaschi-
tas obtinent. Quibusdam etiam hominibus ex Apolli-
naris partibus sibi ascitis, multa aduersus Martyrium
Episcopum molitus est, & populum per varia disidia
in partes plures diduxit *Et postquam Nicephorus exposuit;*
quomodo Martyrius legitimus Episcopus Episcopatu Antio-
cheno cesserit; hæc subiungit. Hæc vbi ille (*Martyrius*) di-
xit & secessit, Cnapheus in Antiochenum thronum
insiliit, Chalcedonensem synodum plurimum prosci-
dit, atque omnes accessionem illam ter sancti hymni
vsurpare coëgit.

B ; *Idem*

Idem Nicephorus lib. 18. cap. 51. Primus Theopascitarum parens fuit Petrus ille cognomento Cnapeus, qui ter sancto hymno, quemadmodum à me supra dictum est, appendicem impiè adicere est ausus, Ter sanctum porro carmen id, vt apparet, & mihi videtur, iam inde ab Apostolis, etiam ante Theodosij iunioris, & Procli Patriarchæ tempora, per manus Ecclesiæ Christi traditum est: sicuti & cantilena illa, Lux hilaris; pro eo, arque ad Amphiloichium, in triginta capitulis celebris, & magnus testatur Basilius: sicuti, Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, à Flauiano Antiocheno, adiuuante Chrysofomo, est inuentum. Sub Theodosio sanè iuniore, Proclo Patriarcham gerente, cum quidam eo tempore per persionē diuinitati ipsius vnigeniti asfingere contenderent, & ingentium terræ motuū gratia publicè à populo omni supplicationes fierent, repente in conspectu omnium puer in aërem (quemadmodum in XIV. Tomi XLVI. capite dilucidè diximus) raptus, auribus ipse suis, ita etiam simpliciter, ter sanctum eum hymnum absque adiectione, ab angelicis ordinibus concinnè prorsus cantari audiuit. Vnde, Ecclesia omnis hymnum talem ad eundem modū continenter Deo canere consuevit. Sanè quidem, qui carmen hoc primus composuit, *ab angelis mutuatus est: sanctus, sanctus, sanctus.* Quod verò sequitur, à suauissimi concentus lyra, & Psalmo XLI. Dauidis acceptum, venustissimè adiecit, vbi dicitur: sitiuit anima mea ad Deum fortem, viuum. Et hymni ipsius auctor hæc verba: Deus & fortis, integra, neque vlla ex parte mutata. sicuti ea apud Psalmistam inuenit, conseruauit: & dictionē, viuum duntaxat, in eiusdem significationis nomen immor-

Immortalis commutavit. Ille etiam Deo addidit sanctus; nomen id idolis opponens, quæ abominationis omnis plena, & humanæ manus opera sunt. Sicut & fortis posuit, propter simulacrorum imbecillitatem, atque infirmitatem summam, quæ loco se movere profus non possit. Atque itidem Immortalis; ut statuarum truncos traduceret, qui vita carentes, neque spirare possunt, neque sensu, aut mente diriguntur. Verùm enim verò Theopaschitæ, qui à Petro; & Severo originem duxerunt, admirandum hunc maximè hymnum non diuinæ Trinitati accommodare volentes, sed incarnato Verbo accinere satagentes, accessionibus quibusdam corrumpere ausi sunt, verbis hisce; sanctus Immortalis, clausulam illam; qui crucifixus est pro nobis, malignè adiacentes. Quod malum primus instituere cœpit Petrus Cnapeus, & post eum deinde Seuerus Acephalus, seu potius hydra multiceps.

Vides ex his, etiam Nicephorum, in ea fuisse sententia, ut hymnum Trisagium Theodosij Imperio longè antiquiorem, imò ex Apostolica traditione acceptum statueret: Ex cuius, ut & aliorum sensu, dicendum; puerum in sublime subuectum, & postea ad supplicantes remissum, nil aliud mandati attulisse, quàm ut ne caneretur Trisagius hymnus cum assumento Fullonico.

S. 5. *Quis Petrus Cnapeus seu Fullo, impij additamenti ad Trisagium Architectus.*

Hoc nobis accuratè exponet Alexander in sermone de S. Barnaba, ut alios fileam; qui similibus elogiis Fullonem cohonestant. In religioso Acœmetarum Monasterio existit
mona-